

Чужому наукається,
Своє не чурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 232. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го ГРУДНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 15, 1966 No. 232. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 14-го грудня, 1966

В АМЕРИЦІ

НАВІШОЦЬ СУД ЗА ТВЕРДИТЬ, що стейтова легіслатура Джорджії має законне право вибрати губернатора з-поміж тих двох кандидатів, які в чоргоричних виборах дістали найбільше число голосів. Згідно з цим рішенням Генеральна Асамблея Джорджії, це значить об'єднати Палату Стейтвоту Легіслатури, мають 10-го січня 1967-го року вибрати губернатора з-поміж Лестера Дж. Меддона, демократа, який був дістав 448,044 голоси, і республіканця Говарда Г. Келлея, що мав 449,892 голосів. Обидва вони не мали більшості відданих у виборах голосів, тому, згідно зі стейтвоту конституцією Генеральна Асамблея має перевести вибір.

СЕКРЕТАР ЗДОРОВ'Я ДОМАГАЄТЬСЯ, щоб скріпити боротьбу проти зазначеного повітря, бо як це не стається, то незбаром американці в більшості міст мусять ходити по вулицях із масками на обличчях або сидіти в дома, як кроки, охороняючи свої мешкання захисними барилами. Секретар здоров'я, виховання і добродійності Джон В. Гарднер промовляв до 3,000 делегатів на Крайній Конференції в справі зазначеного повітря в готелі Шератон у Вашингтоні. Конференцію скликав Федеральний Уряд, щоб виготовити загальну програму, як борюватись зазначення повітря газми з авт і фабрик. Конференцію відкрив віце - президент Гомфрі.

ПАЛАТНА РІШНИЦА КОМІСІЯ СТВЕРДИЛА, що хліб подорожчав цього року тому, що збільшилися кошти розподілу хліба до роздрібних крамниць. Комісія твердить, що в цьому завинили дещо і самі господині, які купують хліб, бо вони домагаються кращого опакуння хліба та ліпших його родів. Хліб подорожчав в липні ц.р. на два до трьох центів на одному буханцеві. У звіті цієї Комісії говориться про те, що фермери, пекарі і млинари малочто скоротили ці збільшення цін на хліб, бо велика частина зі збільшеної ціни пішла в кишені тих, що до-сталяють хліб, це значить посередників, що є між фармером і споживачем, та на поліпшення опакуння і гатунку хліба.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ ІЗ НЬО ЙОРКУ Роберт Ф. Кеннеді виступав в обороні президента Джансона в Сенатській Комісії в справах урядових дій, коли сенатор демократ із Пенсильванії заявив, що Президент занедбав боротьбу проти вбогости. Після того як свідок виступала пані Кеті Ріплі, яка хвалила сенатора Роберта Кеннеді, називаючи його "приятелем вбогих" і заявляючи, що цього "не можна сказати про президента Джансона". Тоді заявив слово присутній сенатор Кеннеді, який сказав, що "боротьба проти вбогости — це програма президента Джансона, який з людяності глябкоко співчував до вбогих".

НАВІШОЦЬ СУД ЗА ПОТВЕРДИВ засуд Джеймса Р. Гоффа, голову Міжнародного Братства Шоферів. Рішення цього Суду свідчать про те, що Джеймс Гоффа мусять відбутти кару вісьмох років тюрми. Засудження Гоффа відбулося кілька років тому, але досі він вносив численні апеляції, і кару відкладали аж до вирішення а-пеліції у всіх можливих інстанціях. Але оборонці Гоффа вже вносили прохання про відкладення речення, в якому мали б ув'язнити Гоффа, і він зможе бути на волі ще кілька місяців.

У СВІТІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК ПЕРЕВІВ У ТАІ (СІАМІ) НАРАДІ з тамошнім прем'єром Таномом Кіттихакорном і міністром закордонних справ Таномом Хоманом — вірними приятелями Америки. Після того РАСК полетів до Індії, де проте зупинився тільки пів години на летищі: там ждав його індійський міністер закордонних справ М. Чіагря. У Таї ЗДА мають 35.000 війська і летунські бази, сприяючи боротьбі тайського війська проти місцевих комуністичних партизанів. Індія ж стурбована, що ЗДА зволікають із присланням їй об'язного зерна. Президент Джансон — пишуть газети — розгніваний, що індійський прем'єр Індра Ганді запрасила була сгипетського й югославського президентів Насера й Тіта та проголосила разом з ними заяву проти в'єтнамської політики Америки.

У МОСКВІ ПОЧАВ РАДИТИ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КОМПАРТИ СРСР, який складається з 195 членів і 165 кандидатів. Леонід Брежнев виступив промовою на тайному засіданні. Брежнев мав поручати скликання світового з'їзду комуністів задля "усталення совєтської політики і єдності комуністичного руху", що насправді означає — затаврування китайських комуністів, чи навіть виникнення їх з комуністичної сім'ї. Після ЦК компартії радянське Верховний Совєт.

КОНТРОЛЬОВАНА УРЯДОМ НАССЕРА СГІПЕТСЬКА ПРЕСА ЗАКИДАЄ Йорданії, що вона "зараз на другий день після своєї згоди" на прийняття на Йорданську територію іракського й савді-арабського війська — противиться здійсненню тієї постанови, прийнятої на конференції Арабської Ліги минулого тижня в Каїро. Йорданія твердить, що вона приймає ті війська для скріплення своєї оборони проти Ізраїлю, з яким вона має довгий на 330 миль пустинний кордон, але вимагас, щоб спершу Сгипет відкликав свої війська з Ємену та обсадив ними Синайський півострів.

БРИТАНІЯ ПРОГОЛОСИЛА, що відкладає остаточне рішення щодо залишення чи відкликання свого 55.000-го війська з Надраїння до половини 1967-го року. Утримання цього війська коштує Британії 263 мільйони дол. ЗДА обцяли додатково закупити у Британії товари за 35 мільйонів, 56 мільйонів скреслено з різних до-теперішніх видатків на те військо в Німеччині, а сама Західна Німеччина обцяла заплатити 88 мільйонів. Все одно залишаються непокритими видатки на кругло 100 мільйонів дол.

ЕСПАНСЬКИЙ ГОЛОВА ДЕРЖАВИ ФРАНКСКО ФРАНКО ВИГОЛОСИВ через радіо-телевізію 12-хвилинну промову до народу, в якій закликав голосувати в плексіті за проєкт нової конституції. Вся опозиція закликає до бойкоту того плексітиту або до віддання білях карток, на знак протесту, що уряд Франка не дозволяв на публічні дебати над тим проєктом конституції аж на відсунення терміну голосування.

В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ СТВОРЯТЬ НОВУ постійну агенцію: Організацію для промислового розвитку. Тому, що 20 грудня ц.р. кінчатися сесія Генеральної Асамблеї, не відомо, чи до того часу погодяться на членів про-воду тієї агенції.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ ВІДБУДЕТЬСЯ ЗГІДНО З ПЛАНОМ У ЛИСТОПАДІ 1967 РОКУ

Торонто. — В понеділок і вівторок, 12 і 13 грудня ц.р. відбулися тут у готелі Кінг Едвард чергові наради Підготовчої Комісії Пан-Американської Української Конференції для скликання Світового Конгресу Вільних Українців, у висліді яких рішення, що проведена дотепер підготовча праця дозволяє відбутти цей Конгрес згідно з планом в листопаді 1967 р.

Наради, у яких взяли участь названі в повідомленні поруч члени Програмової Комісії з ослідком у Вінніпегу і Організаційної Комісії з ослідком у Нью Йорку, відкриті молитвою й описали промовою члени наперемінно з п. Йосипом Лисогором, головою Організаційної Комісії, голова Програмової Комісії та президент ПАУК і КУК о. пралат д-р Василь Кушнір-Господарем на зустрічі та опікуном учасників нарад був Торонтський Відділ Комітету Українців Канади під проводом д-ра М. Кушпета, який привітав гостей на початку наради.

Проводили нарадами, як згадано, голови обох Комісій, а секретарювали мгр. С. Мастикаш та ред. І. Білинський. Звіт з праці Програмової Комісії склав о. пралат д-р Василь Кушнір і за організаційну Комісію Йосип Лисогор. Під час нарад найбільше часу й уваги віддано видигненій знову Програмовою Комісією спра-

ві місяця відбуття Світового Конгресу Вільних Українців, на яке на попередніх нарадах вибрано ослідком Об'єднаних Націй та світову метрополію — Нью Йорк. На порядку нарад було також устійнення текстів уже зареєстрованих і приготованих резолюцій, закликів і маніфесту про скликання СКВУ, який має бути проголошений всічні 1967 року.

Учасників нарад протягом цих двох днів гостили обідом в понеділок Торонтський Відділ Лікарського Товариства й у вівторок під проводом свого голови д-ра С. Кучменді і у вівторок Українське Товариство Інженерів під проводом інж. Юрія Кураса. Згідно з інформаціями голови Організаційної Комісії СКВУ буде мотги відбутися в одному із двох найбільш репрезентативних готелів — Волдорф Асторія або Нью Йорк Гілтон. Під час нарад мали свій відгомін також деякі з подій, що заіснували на Дев'ятому Конгресі Американських Українців або після нього. Поодинокі члени нарад взяли участь в багатолюдному громадському вічу, що відбулося у вівторок 13 грудня ввечері в залі УНО, зорганізованому торонтським Відділом КУК, для протесту проти нищення комуністичним о. мовським окупаційним режимом української культури та її діячів.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПІДГОТОВНОЇ КОМІСІЇ ПАУК ДЛЯ СКЛИКАННЯ СКВУ

У Торонті, Канада, в днях 12 і 13 грудня 1966 року відбулася чергова конференція Підготовчої Комісії Пан-Американської Української Конференції (ПАУК) для справ Світового Конгресу Вільних Українців. У конференції взяли участь члени Організаційної Комісії (д-р М. Стахів, д-р Вол. Михайлів, ред. А. Драган, ред. І. Білинський) під проводом свого голови Йосипа Лисогора, та члени Програмової Комісії (ред. І. Сирник, М. Плав'юк, мгр. І. Іванчук, мгр. М. Сосновський, пані М. Дима, д-р Яр. Кальба, мгр. С. Мастикаш, д-р М. Кушпета і адв. Т. Гумедюк) під проводом голови цієї Комісії о. пралата д-ра Василя Кушніра.

Конференція прийняла звіт з праці Організаційної і Програмової Комісії та ствердила, що дотепер проведена підготовка дозволяє відбутти Світовий Конгрес Вільних Українців згідно з планами у передбаченому реченні в листопаді 1967 року. Справам дальшої підготовки, проголошення і переведення СКВУ буде присвячена чергова Восьма Сесія Пан-Американської Української Конференції, що відбудеться в Нью Йорку, найпізніше до 21-22 січня 1967 р.

Північний В'єтнам вичерпує джерела свого воєнного постачання

Бангкок. — Американські синдикатні колюміністи Боб Консіліан і Мілтон Каплан, які перебувають тепер у південній Азії, твердять — після довгого перебування в Південному В'єтнамі — що прем'єр Сіаму (Таї) маршал Таном Кіттихакорн переконаний у недалекому вичерпанні воєнного потенціалу Північного В'єтнаму. Він мав — за твердженням тих журналістів — завітати до головного редактора часопису конерну Герста, Вільяма Рандолфа Герста, що вичерпують джерела північно - в'єтнамського постачання і його господарські ресурси. Сіам має найкращі інформації — не тільки від безпосередньої своєї розвідки, але й з комуністичних, китайських і нейтральних джерел. Сіамський прем'єр і його міністер закордонних справ Тонант Хоман будучим переконаний, що з кінцем 1967 року закінчатися зорганізована В'єтнамська війна, дармащо незорганізована комуністична партизанська буде ще довго продовжуватися. Але для винищення тієї партизанки — твердять державні мужі й одночасно високі військовики — досить буде "одної" — двох американських дивізій" по-друч із південно-в'єтнамським державною армією. Ті Сіамські державні мужі звертають увагу на виразну зміну політики нейтральності Вірмі і комуністичної Камбоджі: вони щораз виразніше відсунували від Пейпінгу, свідомі прогресу комуністичної справи в Південному В'єтнамі.

Новий канцлер Німеччини заповідає згоду з Польщею і Чехією

Бонн. — Новий західнонімецький канцлер д-р Курт Георг Кізіґер виступив 13 грудня ц.р. у парламенті (бундестагу) одногдинну промову про закордонну й внутрішню політику Німеччини, при чому заповів, що його уряд буде старатися поправити взаємини з усіма сателітськими комуністичними державами, особливо з Польщею і Чехословаччиною. Кізіґер заявив, що німці, які тепер є самі поділені, розуміють історичні терпіння поляків, але остаточної кордон між Німеччиною і Польщею може бути схвалений тільки тоді, коли Німеччина буде з'єднана і матиме один авторитетний уряд. Щодо Чехословаччини, то він заявив, що Німеччина уважас Мюнхенський пакт з 1938 року, на основі якого Гітлер зайняв так званий Судетський край, за-недійсний. Кізіґер велику вагу приклав до покращання німецько - французьких взаємин, заявивши, що вся майбутність Європи залежить від доброго співжиття тих сусідніх держав. Він заявив, що німці не забудуть, яку велику допомогу уділила їм Америка задля післявоєнної відбудови, але німецькі грошові зобов'язання з титулу перебування на терені Німеччини чужинських військ (ЗДА, Британії і Франції) — Західна Німеччина зможе виконувати тільки відповідно до своєї фінансової ситуації. Кізіґер критичував фінансову політику двох своїх попередників — канцлерів Конрада Аденауера і Людвіга Ерґарда — яка довела до дефіциту у висоті 825 мільйонів дол. Як докладно вирівняти той дефіцит — він не сказав.

Помер Станіслав Міколайчик

Вашингтон. — У Чеві Чейз під Вашингтоном помер у вівторок 13-го грудня ц.р. у віці 65 років Станіслав Міколайчик, останній визначний альянтами прем'єр вільної Польщі та віце-прем'єр у першому "коаліційному" післявоєнному уряді. Міколайчик був членом Людової партії, що її головою був колишній Віцеті Вітос, і сам був спершу робітником і селянином, поки пішов до школи і скінчив сільсько-господарську школу. Він став прем'єром під час війни, коли ослідком польського уряду був Лондон, у 1943 році після таємничої смерті в лугунській катастрофі генерала В. Сікорського. Після Ялтинської конференції, в якій през. Рузвельт і Черчилл насправді передали Польщу у сферу впливу СРСР, Міколайчик намагався рятувати самостій-

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

КНИЖКА МИСЛИВСЬКИХ Оповідань РОМАНА КУПЧИНСЬКОГО

Вінніпег. — Тимживек "Новий Шлях" повідомляє, що ще перед Різдвяними Святами виїде друком у В-ві "Новий Шлях" у Вінніпегу збірка мисливських оповідань відомого поета і автора стрілецьких пісень, Романа Купчинського. Мисливська література це у нас рідкісне явище. Збірка Р. Купчинського буде поважним вкладом у ділянку нашої літератури, зокрема новелістики з мисливською тематикою. Післяяслово до збірки написав сенйор українських мисливців і колишній голова мисливського товариства "Тур" у Львові, д-р Теодор Рожанковський. Книга ця матиме понад 200 сторінок. Обгортка роботи мистця Едварда Козака.

НОВЕ ЧИСЛО "ШАШКЕВИЧІЯНИ"

"Шашкевичіана" за листопад 1966 принесла знову цікаві матеріали, що стосуються життя, творчості і культури Маркіана Шашкевича. Число присвячене теж Іванові Франкові, який високо цинив творчість Пробудителів Західної України. В збірнику вміщені статті: "Шашкевич в літературній оцінці Івана Франка", "М. Шашкевич і галицько-руська література", назвичайно цікава розвідка "Читальня українських богословів у Львові ім. М. Шашкевича" та інші. До ревіляційних документів належать статті про "Рід Шашкевичів" та "Хто склав родовід Шашкевичів". Останні стосуються прижиттєвих Шашкевичів на Балканах. "Шашкевичіана" є органом Заповідника Маркіана Шашкевича у Вінніпегу, а її редактором д-р М. Марунчак.

МІК. ДНІСТРІАН — ВОЯК В ЛЕТУНСЬКОМУ З'ЄДНАННІ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

Келлікун. Н. П. — Місцевий американський часопис подав вістку про вояка Корпусу Американської піхоти ЗДА — українця Анатолія Г. Дністріяна, який як вояк Першого лугунського З'єднання Морської Піхоти в Дананг у Півд. В'єтнамі бере участь у військових операціях з'єднання, зокрема в налетах на ворожі інсталляції, як також в місцях для підтримки наземних військ ЗДА і Південного В'єтнаму в їх бою проти в'єтконгу. Анатолій Дністріан з сиком панства М. Дністріяна із Вічвудеу, біля Келлікуну, Н. П.

ХРИСТИНА КАРПЕВИЧ В "АІДІ"

Нью Йорк. — Сопрано Христина Карпевич виступить в найближчу суботу, 17-го грудня, ц.р. в головній ролі опери Верді "Аїда". Цю оперу ставить ньюйоркська компанія Амадо Опера Шоукейс у власній залі при 319 Бовері (Третя Еваню біля Другої вулиці). Початок опери о 8-ій годині вечора. Христина Карпевич є стипендіантка оперного студіо Маннес Колледж оф Мюзік в Нью Йорку. Недавно вона виступала на телевізій каналі 47-ий в музичній програмі, де співала арію з опери "Кавалерія Рустікана".

НАРАДА В СПРАВІ НАЗВИ ЗДА

Нью Йорк. — Український Термінологічний Центр в Америці скликав на суботу 17 грудня ц.р. нараду представників українських наукових установ й окремих науковців та журналістів в

Вийшла праця д-ра М. Марунчака про „Змагання за незалежність Української Церкви в Канаді“

Вінніпег. — Під таким наголовком появилася у Вінніпегу нова історична розвідка, яка з'єсовує початки формування Української Церкви в Канаді та ролі, яку відіграла в цьому Катедра св. Володимира й Ольги у Вінніпегу. На підставі історичних документів висвітлено докладно становиче перших українських священників в Канаді, як о. Н. Дмитрова, о. П. Тимживака, о. Д. Поливни, о. І. Заклякського, о. В. Жолдака та першої Василіанської Місії в Канаді. Є там теж окремі розділи про "Митрополит Андрей Шеніцький політично і правно обґрунтував потребу організаційного завершення Української Католицької Церкви в Канаді". В

В Ютиці померла сл. п. Олена Дурбак

Ютика (В.З.) — У вівторок 13 грудня відійшла у вічність сл. п. Олена з Виницьких Дурбак, вдова по-св. п. о. кан. Савиня Дурбакові, кол. радникові Митрополічій Консисторії у Львові, мати редактора Івана Дурбака. Була активною громадянкою, довготітньою членкою Союзу Українок в краю. Під час Визвольних Змагань зорганізувала в Терреволі жіночу службу опіки над раненими і хворими вояками Української Галицької Армії. Найстарший син Покійної Юрко помер на війні в Україні, як старшина УГА. Покійна залишила четверо дітей, шестеро вну-

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (SATURDAY & MONDAY ISSUES COMBINED) BY UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC., 81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N.J. 07303

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$6.54.

Peredplata: Na rik \$12.00; na piv roku \$6.25; na tri misiaci \$3.25. В Державі Ситі і Закордоном: На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00.

Статті дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали, незалежні матеріали повертаються тільки тоді, коли автор або це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Література в дубах

Відбутий в дні 17-19 грудня цього року в Києві, після багатократних відкладень, V З'їзд Письменників України проходив, як це звичайно буває в СССР, в супроводі шумних заяв про «буйний розквіт» української літератури в УССР, про «велике її піднесення».

Проте, всі ці заяви й подяки були тільки обов'язковими, засвоєними довгою практикою й вивченими акуратно фразами. Коли судити із виступів членів президії, правління Спілки письменників України і інших учасників з'їзду, «буйний» розвиток совєтської української літератури не був уже такий «буйний», і «піднесення» партії та уряду не було таке ж уже шире.

З оглядів й аналізів сучасного літературного процесу в УССР виходить цілком неспречно, що якихось визначних і справді гідних уваги мистецьких творів за ціле семіріччя від останнього, IV з'їзду СПУ так і не появилось, що й далі все це здебільшого, за словами Василя Козаченка, «речі другого чи третього мистецького ґатунку», або, як стверджував Юрій Смолич, «неудачні й антихудожні» твори.

Але й абстрагуючи від цих стверджень, які тільки доводять, що в умовах партійного соціалізму немає можливостей для справжнього мистецького розвитку, цитовані чи пригадані промови й дискусійні факти свідчать про надзвичайно важкі обставини, що в них мусять існувати українська література в УССР.

Про крайній незадовільний стан із тиражами друкованих літературних творів, значить того, що найважливіше для творців слова, говорив на з'їзді не тільки голова Ревізійної комісії СПУ Павло Усенко, який ствердив просто й виразно факт «зменшення обсягу видань, кількості назв книжок за планом 1966 року проти... 1958 року». На дошкульну нестачу паперу на 49-му році «переможної радянської влади» і на 21-му році після закінчення війни — нарікали й інші промовці. Юрій Смолич обурювався, що із 180 книжок, підібраних після «найсуворішого добру» для видання в «Лівійному» 1967 році, залишилося — після покладення цього плану на «прокрустове ложе паперових можливостей» — всього 40 чм над силу 50 назв. Керівник Видавництва Дитячої Літератури «Веселка», Дмитро Ткач, жалівся, що в 1966 році не видано всього 430 тоннами паперу, проти 980 в 1960 році. Представник літературної Донеччини Павло Байдебуря виявив, що видавництвом «Добас» та «Прапор» взагалі заборонено видавати дитячу літературу.

Про парадокси побутового і матеріального забезпечення письменників в УССР можна писати цілу статтю. Із сторінок під вельмовними назвами «Будинку Літераторів» у Києві й «Будинку Творчості» в Ірпені письменники не мають можливості користатися, бо використовувати їх за «лішнім призначенням». Щодо пенсійного забезпечення, то письменники старого віку, згідно з задоволення Усенка, в «гіршому становищі, ніж звичайні робітники чи службовці».

Дехто із промовців на з'їзді відважився виступити, правда, дуже обережно — з покликуванням на... Леніна і на московську «Правду» — проти «неправильних поглядів» на роль національної мови й проти «упослідження української мови. Але ніхто з них не відважився виступити виразно й достойно, як годиться творцями слова, на оборону української мови проти русифікації. Так само не було на з'їзді хоч би й натяку на якусь інтерполяцію в справі останніх репресій в УССР, що їх жертвою впади також деякі українські літератори. Все самі ці останні факти можуть бути доказом, в яких важких умовах, подібних до сталінського часу, мусять жити й працювати письменники в Україні.

Ол. Марітчук „РОКИ НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ“

Автор спогадів, д-р Кость Паньківський, який обняв обов'язки голови Українського Крайового Комітету, так описує тодішнє положення: «Загал суспільства організувала неохота й небажання ангажуватися. Всі мої заклики запросити до праці в комітеті людей, яких намітила президія Ради, натрапляли на труднощі. Люди тяжко переживали перехід від «державності» до «комітету». Загальна опінія не могла погодитися з тією формою й була їй протинна. Ніхто не хотів експонуватися як співробітник із німцями, хоч праця в усіх інших урядах й установах була також «колябарою».

Д-р Кость Паньківський при обнятті Українського

НОВІ ОСОБИ В СТАРИХ ЛАХАХ

Куритоба. — Совєтська преса принесла нові «праці» з ділянки боротьби з «українським буржуазним націоналізмом», написані новими людьми, новими посталями в комуністичній ієрархії на українських землях. Але нічого нового в них «працях» нема. Масмо діло з тією самою нестравною московською сичкою, яка була в М. Попова, П. Любченка, С. Червоночка...

Виходить таке: вже майже 50 років червона Москва поборює український націоналізм, проте він і далі існує, і то не занепадаючи, а набираючи на силі. Цей факт виразно свідчить про те, що московська оцінка «українського буржуазного націоналізму» і підхід до нього — наскрізь помилкові.

Ось недавно на цю тему розписався секретар по пропаганді Київського обкому КПУ В. Бойченко. Кажуть, що ця особа є сином колишнього генерального секретаря ЦК ЛКСМУ, тобто комсомолу України, Олександра Бойченка, отже належить до «потомствених дворян».

«Слід відзначити, — пише В. Бойченко, — що в отруйній пропаганді ідеологів імперіалізму особливо багато уваги приділяється Радянській Україні. Про це яскраво свідчить хоча б те, що в спеціальних радіостанціях, які спеціалізуються на підіривній діяльності проти СРСР, майже половина присвячена Україні».

«Слід відзначити, — пише В. Бойченко, — що в отруйній пропаганді ідеологів імперіалізму особливо багато уваги приділяється Радянській Україні. Про це яскраво свідчить хоча б те, що в спеціальних радіостанціях, які спеціалізуються на підіривній діяльності проти СРСР, майже половина присвячена Україні».

«Слід відзначити, — пише В. Бойченко, — що в отруйній пропаганді ідеологів імперіалізму особливо багато уваги приділяється Радянській Україні. Про це яскраво свідчить хоча б те, що в спеціальних радіостанціях, які спеціалізуються на підіривній діяльності проти СРСР, майже половина присвячена Україні».

«Слід відзначити, — пише В. Бойченко, — що в отруйній пропаганді ідеологів імперіалізму особливо багато уваги приділяється Радянській Україні. Про це яскраво свідчить хоча б те, що в спеціальних радіостанціях, які спеціалізуються на підіривній діяльності проти СРСР, майже половина присвячена Україні».

мітет у Львові як на припинення.

В 12 розділах книжки «Роки німецької окупації» автор подає докладні зведення з праці Українського Комітету в таких важливих справах: політика Крайового Комітету, взаємини з поляками і жидами, розбудова роботи Комітету, взаємини з ОУН, господарські й військові справи, а зокрема справа дивізії та юнацтва протиповітряної оборони, звідомлення про повні грози репресій та врешті життя української громади під німецькою окупацією. Останній розділ говорить про час ліквідації праці Комітету в Галичині.

До звідомлення про взаємини з поляками і жидами дозволяю собі подати доповнення. В перших днях липня 1941 р. звернулася до мене дружина арештованого німця Казимира Бартла, професора Політехніки у Львові та кол. премо'ра поль. УЦК в Кракові як на досягнення, а на Український Ко-

КОДЕКС ЕТИКИ УКРАЇНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА

Другий Американсько-Канадський З'їзд українських журналістів ухвалив кодекс етики. Це вперше в історії нашої журналістики з'явилася потреба такого кодексу укладти. До цього часу ми не мали писаного кодексу, а міродіяний був для нас неписаний моральний кодекс. По революції 1917 року наша журналістика на еміграції поволі ухилилася від моральних засад і наразі докотилася до такого стану, що довелося укласти кодекс. Однак кожний закон має реальну силу лише тоді, коли його виконують.

Наші дореволюційні журналісти завжди уникали особистих нападів на своїх побратимів чи взагалі на політичних діячів. Ми полемізували лише з певними ідеями, з певними політичними переконаннями або наставленнями наших противників. Ми ніколи не вважали інакшодумаючих своїми особистими ворогами, а поборювали ті ідеї та твердження, що їх вони покірливо, пропонували. Ніколи ми своїх політичних противників не вважали за дурнів, за нечесних людей, і завжди вірили, що вони поступали згідно з своїми переконаннями. Ми не закидали їм, що їхні поступовання викликали їх власними еґотистичними інтересами.

Сталося в опозицію супроти якоїсь особи, ми ніколи не підписували своїх статей невідомими або маловідомими псевдонімами, а завжди ставили під ними своє ім'я, відоме загалові, а зокрема тому, когось ми критикували. Тоді критикований знав, з ким мас діло, і бачив, що його противник не ховається за пліт і готовий прийняти всі заперечення. А крім того це давало залюрок, що автор дійсно думає так, як пише.

Сталося в опозицію супроти якоїсь особи, ми ніколи не підписували своїх статей невідомими або маловідомими псевдонімами, а завжди ставили під ними своє ім'я, відоме загалові, а зокрема тому, когось ми критикували. Тоді критикований знав, з ким мас діло, і бачив, що його противник не ховається за пліт і готовий прийняти всі заперечення. А крім того це давало залюрок, що автор дійсно думає так, як пише.

Сталося в опозицію супроти якоїсь особи, ми ніколи не підписували своїх статей невідомими або маловідомими псевдонімами, а завжди ставили під ними своє ім'я, відоме загалові, а зокрема тому, когось ми критикували. Тоді критикований знав, з ким мас діло, і бачив, що його противник не ховається за пліт і готовий прийняти всі заперечення. А крім того це давало залюрок, що автор дійсно думає так, як пише.

Сталося в опозицію супроти якоїсь особи, ми ніколи не підписували своїх статей невідомими або маловідомими псевдонімами, а завжди ставили під ними своє ім'я, відоме загалові, а зокрема тому, когось ми критикували. Тоді критикований знав, з ким мас діло, і бачив, що його противник не ховається за пліт і готовий прийняти всі заперечення. А крім того це давало залюрок, що автор дійсно думає так, як пише.

Сталося в опозицію супроти якоїсь особи, ми ніколи не підписували своїх статей невідомими або маловідомими псевдонімами, а завжди ставили під ними своє ім'я, відоме загалові, а зокрема тому, когось ми критикували. Тоді критикований знав, з ким мас діло, і бачив, що його противник не ховається за пліт і готовий прийняти всі заперечення. А крім того це давало залюрок, що автор дійсно думає так, як пише.

Сталося в опозицію супроти якоїсь особи, ми ніколи не підписували своїх статей невідомими або маловідомими псевдонімами, а завжди ставили під ними своє ім'я, відоме загалові, а зокрема тому, когось ми критикували. Тоді критикований знав, з ким мас діло, і бачив, що його противник не ховається за пліт і готовий прийняти всі заперечення. А крім того це давало залюрок, що автор дійсно думає так, як пише.

В. Кедровський

Трудно в газетній рецензії зайняти становище до всіх порушень у спогадах справ. Опінуючи великий вклад праці д-ра Костя Паньківського, належить прийняти фактичні дані, подані у згаданих книжках до відома, а згодом — губернатором, у справі численних злочинів української молоді до української армії, які наслідки до ЛОУ і повітових старост, д-р Бауер заявив: «Нехай вони згодяться до німецької армії». Коли я сказав, що «вермахт» це не українська армія, д-р Бауер відповів: «Мя вашої помочи не потребуємо, за три місяці будемо з русскими готови». Таке було тоді наставлення німців до проблеми «Нової Європи». Як відомо, д-р Бауер згинув в лютому 1944 р. з башевницької руки.

Книжка д-ра Костя Паньківського «Роки німецької окупації» мас 480 сторінок, а перша частина спогадів: «Від держави до Комітету» 160 сторінок, з численним фактичним матеріалом.

НАЙСЕРДЕЧНІША РОЗПОВІДЬ

Довкола справи, що глибоко душі вашої заторкує, справи переважно, лекує чуті й наболілої — і чи не вирішальною — щоденно снується ваші думки. Про неї самі пишете, — ради пишете, і самі дораджуєте. Повсякчас вона вам на серці. Велика вага її, хоч у двох словах вона замкнена: наші діти.

До вас кличуть раз-у-раз всі ті, що весь свій труд увесь зміст та й усю надію свого життя вклали в питання: «Скільки в наших дітей буде українського?» Кличуть — закликають до дії, до діла. Ось знов — не вперше, передано їй прокурором українського міністерства справедливості. В статті була піднесена одна справа з моєї діяльності, як державного інспектора. Редакція просила, щоб я висловив свої зауваження до статті з тим, щоб вона в тому самому числі помістила і статтю і мої зауваги. Я написав вяснені справи, порушені в статті прокурора. Редакція ознайомила його з моєю відповіддю, і він зняв свою статтю, признаючи власну помилку в оцінці певного факту.

У канадському «Українському Голосі» друкувалися «Мої спомини про недавнє минуле» проф. Д. І. Дорошенка. Я написав свої зауваження до них, вивлав їх до редакції і просив перед друком дати їх переглянути проф. Д. І. Дорошенку. Незабаром редактор «Українського Голосу», Мирослав Стечишин, прислав мені листа з зав'язанням фактичних помилок, яких я, на думку Д. І. Дорошенка, допустився, і просив дозволити йому ці помилки виправити. Звичайно, я згодився. Нізіше ми зустрілися з проф. Д. І. Дорошенком не як вороги, а як приятелі.

В 1919-1922 роках у Відні виходив тижневик «Воля» за редакцією В. Писняцького. Коли Писняцький повів непереприятну кампанію проти деяких осіб і відносився однаково в Диктатурі ЗОУНР Євгена Петрушевича у Відні, як і в уряді УНР на еміграції в Тарнові, то кілька співробітників «Воли» на чолі з Олесем Хомиком і Черкасенком відмовилися співпрацювати у «Волі» і заклали свій журнал «На Переломі».

Подам ще один приклад, чого не можна робити в газеті. Я вмістив у скретонісній «Народній Волі» розвідку п. н. «Чумацтво на Україні», підписавши її тоді відомим моїм псевдонімом. На мою здивування, за кілька місяців в англійському тижневику «Свободи» з'явилася переклад моєї розвідки, але без зазначення, чи взято її з «Народної Волі». Не було під нею і підпису автору. Мені залишалося лише подякувати покійному редакторові Степанові Шумейкові за гарний переклад, і тепер сам у високій школі викладає. Визначний громадянин, визначна людина він тепер. Чи це тому, що колись у Книжці закохався?

З усімшою в очак, як невинні дитячі жарті, про це тепер згадується — і з задоволенням в очак, як то напродився, щоб «до шкіль» вчисті послила. Ходив до шкіль хлопчик, що, пасучи корову книжки про козаків вчитував, школи покинув, тепер сам у високій школі викладає. Визначний громадянин, визначна людина він тепер. Чи це тому, що колись у Книжці закохався?

У містечку Новий Сад у Ваць. Югославія, поплився друком з друкарні в Руському Керестурі відновлений після 12 років перерви, журнал «Шветлосць» («Світло»), присвячений справам літератури, мистецтва, культури й суспільним питанням. Журнал писаний містечковою говіркою — мішанною різними слов'янських слів, у тому й українських, але є в ньому й матеріял, писаний українською мовою: стаття Романа Мизя «Співець боротьби й контрастів» (про Івана Франка) та в відділі поезії вірші Івана Терлюка «Дід і онук» й Ореста Владисова «Мрія у відвідинах у одностайності».

Уступі до журналу редакція пише, що теперішній великий український нарід у його ході до власного, незалежного державного життя.

ВЕРТАЮЧИСЯ, врешті, до справи окупації українських земель, австрійської, польської, російської, німецької чи всякої іншої, слід завважити ось що: коли ми зовсім тверезо розглядаємо хід подій на Україні, сили нашого організаційного життя в діяльній для наступного розвитку подій, і помилки тодішнього німецького проводу та недоцінення ваги української справи вплинули поважно на хід дальших подій і вирішили вислід другої світової війни.

Також сьогодні відношення держав вільного світу до української проблеми насуває поважні рефлекції щодо правильності міжнародної політики згаданих держав. На нашу думку, справа державности України є єдиною правильною розв'язкою проблеми Сходу Європи, і недоцінювання цієї проблеми спричинило другу світову війну, а тепер загрожує людству третью світову війну, вже з ужиттям атомової зброї.

ВЕРТАЮЧИСЯ, врешті, до справи окупації українських земель, австрійської, польської, російської, німецької чи всякої іншої, слід завважити ось що: коли ми зовсім тверезо розглядаємо хід подій на Україні, сили нашого організаційного життя в діяльній для наступного розвитку подій, і помилки тодішнього німецького проводу та недоцінення ваги української справи вплинули поважно на хід дальших подій і вирішили вислід другої світової війни.

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ КОМІТЕТ „СТОДОЛЯРОВОГО БЕНКЕТУ” ВІДБУВ СВОЄ ОСТАННЄ ЗАСІДАННЯ

Український Громадський Комітет Метрополії Нью-Йорку — Нью-Джерсі для влаштування бенкету в честь Блаженнішого Верховного Архієпископа Української Католицької Церкви, Кардинала Йосифа Сліпого, відбув в четвер 10-го листопада, в домі 60-ї Метрополітани Комітету в Укр. Нар. Домі, о 8-й годі 8:30 вечором, в присутності 15 членів, своє останнє Засідання. Засідання відкрив і ним проводив голова Комітету д-р Ярослав Восвідка, а протоколував секретар інж. Ярослав Городецький.

- 1) Приходи: із вступів на бенкет: готівкою \$39,233.93 декларациями 1,025.00 разом \$40,258.93
2) Розходи: Вислано до Риму чеком \$31,600.00 Покрито кошти бенкету 6,922.00

Разом видатки 38,522.00
3) Остат в касі 1,736.93 Стан каси показує 1,736.93 дол., в цій сумі є готівки 711.93 дол., і деклараций на суму 1,025.00 дол. Вся готівка зложена в касі Кредитової Кооперативи „Самопоміч” в Нью-Йорку, та буде вислана додатково Кардиналові. Кінчанючі свій звіт, дир. Пастушенко заявляв, що за вислані гроші до Риму на руки Верховного Архієпископа - Кардинала Йосифа Сліпого Комітет одержав від їх Еміненції два листи і спеціальну Грамоту з подякою для Комітету й жертоводів за підтримання, що пожертва ньюйоркської громади є одною з найбільших, досі присланих на потреби університету. Після короткого обговорення стану каси, яку, до речі, перед тим перевірила Контрольна Комісія Комітету під проводом голови ади. Романа Гуглевича, прийняті рішення до відома і одобрено зложеної звіту. Крім цього ухвалили помістити в українській пресі грамоту - подяку від Верховного Архієпископа-Кардинала Йосифа Сліпого на адресу Комітету окрему подяку від Комітету всім тим жертоводам, які зложили 100 доларів.

Після поладження фінансових справ, члени Комітету обговорили справу подальшої допомоги українському Католицькому університетові в Римі, яку до справи зreferував д-р Восвідка і у висліді цього ухвалили вислати приготувані Президією Комітету листи в тій справі до всіх наших організацій, товариств і установ, як також до громадян. Закінчуючи це останнє Засідання Комітету, голова його — д-р Ярослав Восвідка сердечно подякував всім членам Комітету за їх гармонійну співпрацю та безкоштовний труд, які вони віддали, працюючи кілька місяців в Комітеті. Подібну подяку від імені Стамфордського Володимира зложив о. декан Володимир Анкрушків. Пресовий Референт З. С.

УКРАЇНЬКА ВІСЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
ВИСТАВКА АКВАРЕЛЬ І РИСУНКІВ
ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮНА
Виставка відкрита щоденно від 4 до 6 год. веч. до кінця січня 1967 року.
206 West 100th Street, New York, N.Y.

Повідомляємо ВШ. Громадянство і Клієнтів, що
Офіційне велике відкриття
ЮВЕЛІРНОЇ КРАМНИЦІ
Івана Пеленського
відбудеться в СУБОТУ, 17-го ГРУДНЯ 1966 року
при 773 SPRINGFIELD AVENUE, IRVINGTON, N.J.
Tel.: 375-2467
При закупі в цьому
дні пам'яткові подарунки
Для всіх гостей перекуса.

ОРГАНІЗАЦІЯ
ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ
1-ий ВІДДІЛ в НЬЮАРКУ-ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.
— запрошує —
Українське Громадянство на ДОПОВІДЬ, яку вилосить відомий політичний і суспільно-громадський діяч та публіцист з Європи
ред. Борис Вітошинський
на тему:
ПЕРСПЕКТИВИ
ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ
Доповідь відбудеться
в суботу, 17-го грудня 1966 р.
в год. 7:00 веч.
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140 Prospect Ave., Irvington, N.J.

ЗАХОДОМ
86-ГО ВІДДІЛУ СУА
В НЬЮАРКУ, Н. ДЖ.
в неділю,
18-го ГРУДНЯ 1966 року
MOUNT VERNON SCHOOL
Mount Vernon Place
в НЬЮАРКУ, Н. Дж.

ЙОСИФ КАРДИНАЛ СВ. РИМСЬКОЇ ЦЕРКВИ
БОЖОЮ МИЛІСТІЮ І СВ. АПОСТОЛЬСЬКОГО ПРЕСТОЛУ БЛАГОСЛОВЕНІЕМ
СМІР. ВЕРХОВНИЙ АРХІЄПІСКОП, МІТРОПОЛІТ ГАЛІЦЬКИЙ І П.
МІР У ГОСПОДІ І АРХІЄПІСКОПЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ

Хвалю я Вам Українському Троладському Комітетові Метрополії Нью-Йорк та всім Дорогим Жертоводам
Складає ширю подяку за княжий дар:
31.600.- ам. дол. на Український Католицький Університет. Насам Висшній вигнетимь
всегдаго Ваму жертву.

Дано в Римі, дня 1. серпня 1966.
[Signature]

Фотокопія листа Блаженнішого Верховного Архієпископа Кардинала П. Сліпого

Відбулися Загальні Збори Відділу Схід ОУВЛ

Філадельфія (Д. В.) — із України на сталий побут до Америки. Від нього довідалися зібрані колеги про життя і побут на Рідних Землях, а передовсім про умовини праці ветеринарного лікаря.
Новинкою для всіх, а для професіоналів спеціально, була виставка малярських праць і скульптур двох членів Об'єднання — Богдана Кондри і Богдана Саса, що, крім своєї професійної роботи, ще знаходили час на креслення, малювання і ліплення. Виставка тривала два тижні, відвідало її 150 осіб. Представником від організації на 100 доларовому бенкеті був голова відділу, він теж був делегатом на Конгресі УККА.

Вже в продажі
альбомне видання
„Червона Калина”
РОМАН КУПЧІНСЬКИЙ

СКОРОПАД
ПОЕМА
59 ілюстрацій
ЕДВАРДА КОЗАКА
Ціна: \$5.00
Замовляйте в книгарнях або у В-ві „Червона Калина”
„SHERVONA KALYNA”
P. O. Box 507
Church St. Station
NEW YORK, N.Y. 10003

ЛЕТЮЧИЙ КОРАБЕЛЬ
П'ЄСА-КАЗКА А. ШИЯНА
СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА В НЬЮ ЙОРКУ
під мистецьким керівництвом
ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ
Початок о год. 3-ій по пол.
Книжки до набуття:
Дніпро, 698 Sanford Ave., Newark, N.J.
Tel.: 378-8788

Теодор Федоршин
АНДРІВСЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ

Не буду я описувати давні українські звичаї та обряди пов'язані з родинним життям. Колиш в нас, на рідній землі, молю чекала дня св. Пилипа. Від того дня починався піст перед Різдом Христовим. Він тривав 6-ть тижнів.

До св. Пилипа всі роботи на полі були покінчені. Господній закликав свою тяжку працю за пряхною. Пряхти ніхто не починав в той день, бо був би голий і все ходив без сорочки, бо „хто пряде на Пилипа, той голый як липка”. В цей день дівчата, договорилися, до котрої хати будуть сходитися пряхти на „вечерниці”, а в котрій будуть справляти „Вечір перед Андреем”.

Мати наиввала прядиво і починала пряхти. Ця праця була дуже тяжка. Не одна господиня, як посиділа цілу зиму під куделею, то пушки на пальцях до крові втерла.

Добра пряха, від рана до півночі ночі напирала не більше, як півмітка.

Моток мас дванадцять пасем, одно пасмо мас десять чисниць, а одна чисница мас тридцять витоків.

З веретена мотас на мотовило, це був палик довгий на два і півметра, мусів два ріжки, а до другого кінця того палика прибивали поперечку, а мотали на чотири боки мотовила, а тільки одна четверта була рахована.

Мати виправляла дочку на вечерниці то наказувала їй, щоб була чемна, та щоб на пряху хоть два пасма, — як так не зробить, то більше мати не пустить на вечерниці.

Дівчата вечором сходилися з куделями, пряхи, співали набожних пісень, а також колядували. Старші оповідали історії, а старші бабці, розказували про страхи, всілякі біди, як колись мучили людей, таке страшне, що дівчата аж плакали.

Того дня варили, пекли і смажили пампушки на олії. Як то все було готове, клали в гарячу піч, закривали, щоб не вистигло. Як на дворі було темно, тоді дівчата починали свою ворожбу, виключаючи будучу доленьку.

Але і хлопці не пішли спати, а приготувалися проти дівчат; клали рогатки на переходах, завивували коновки з водою, робили силця зі шнурків, на річках переносили кладки.

Наведу кілька прикладів таких ворожінь: Ворожба з чіпцем і гребінцем. Кладуть на лавку дві миски дном вгору, під одну кладуть чіпцем, а під другу гребінець. Дівчата гадають, як покаже на чіпцем, то скоро вийде заміж. А як на гребінці, то ще дового буде чесати кошу дівкою.

Ворожба з перстнями: Кожна дівчина значить свій перстень, дає господині дому. Вони виходять з хати, господиня вішас під образи, кличе дівчат зі звичайними очима, щоб вгадували, на котрім кілку висить її перстень, як дівчина вгадала, то вийде заміж, як ні, то ще буде дівкою ходити.

А була ворожба й така: Господиня дому виганяє дівчат з хати, ставить на стіл батіг, шило, воду, гроші, чарку, вулрик, накривас обрусом. Кличе дівчат до хати. Дівчата кризь обрус вказують на своє щастя. Якщо дівчина покаже на батіг, то вийде заміж за бідного, наймита, як на шило — то вийде за шевця, як на воду то вийде за водоношу, як гроші, вийде за багача, як на чарку — то буде її чоловік пияк, а як на вулрик, то вийде заміж за коминаря.

Ворожба на воску: Дівчата ідуть до джерела по воду, якщо донесуть в ротах, але хлопці добре пильнують дівчат, і не дають донести воду в роті. Як вже наносили води, кладуть миску з водою на поріг, топлять вісок і ллють на воду і приговорюють: „Щастя мого покажися мені”. Знахарка вибирає вісок з води, кладе дівчині на долоню, і ворожить майбутнє. Якщо на воску покажеться щось в роді віника, то по святах вийде заміж.

Ворожба на пампушках: Дівчата ставлять свої пампушки під ряд на долівку, пускають в хату собаку. В котрої дівчини собака з'їсть перший пампух, та найкраще вийде заміж.

Ворожба на дровах: Дівчина вносить до хати купку дров і рахус, як є паристе число, то скоро вийде заміж, а без пари, то ще ні.

Ідуть всі на двір рахувати коли в плоті, але це ворожіння не є безпечно для дівчат, бо хлопці збиточники, часом пліт намалюють. Рахують за початком — молоток — вдовець. Останній коллик маже долю дівчини.

Вороження терлицею: Дівчина кладе терлицю в воротах, бере горстку конопель і вдаряє 9 разів мечиком, прелухується, звідки собака дається чути, з тої сторони буде її суджений.

Ворожба на соломі: Дівчина йде до соломи, і як за першим дотиком знайде колосок, а в нім було зерно, то напевно прийде старости.

Ворожба на сім'ю: Дівчина йде до комори назаду, до мішка, набурас сім'ю рукою три кулаки сім'я і кидає до фартушка. Йде там, де сходить три дороги, стає до схід сонця, сіє від себе і приговорює:

Андрію, Андрію, Конопілю сію, Спідницею волоучу, Віддаватися хочу.

Вороження з ключами: Дівчата ідуть гуртом по під хат, ступають до віком і питають?

Господине, а де поклясте ключа? З хати чути голос: покляте близько скряги, дай Боже, щоб ви були, до року ви газдими.

Аж тепер черга на дівчата: чіпають її на щучок до, сволока так високо, що хлопці з заложеними руками мас підскочити і вкусити зубами. Дівчата роблять збитка хлопцям, і не дають нагоди, щоб котрий скочив і вкусив паланиці, бо був би кінець забави.

Ось незадогад буде 25 років, як ми покинули свою рідну землю, рідні села, рідну стріку. Але своїх рідних традиційних обрядів та звичаїв, що нам передали наші предки, ми ще забули.

Вороження з ключами: Дівчата ідуть гуртом по під хат, ступають до віком і питають?

Господине, а де поклясте ключа? З хати чути голос: покляте близько скряги, дай Боже, щоб ви були, до року ви газдими.

Аж тепер черга на дівчата: чіпають її на щучок до, сволока так високо, що хлопці з заложеними руками мас підскочити і вкусити зубами. Дівчата роблять збитка хлопцям, і не дають нагоди, щоб котрий скочив і вкусив паланиці, бо був би кінець забави.

Ось незадогад буде 25 років, як ми покинули свою рідну землю, рідні села, рідну стріку. Але своїх рідних традиційних обрядів та звичаїв, що нам передали наші предки, ми ще забули.

Вороження з ключами: Дівчата ідуть гуртом по під хат, ступають до віком і питають?

НОВІ ОСОБИ В СТАРИХ ЛАХАХ
(Закінчення зі стор. 2-ої)

ні партії Італії, Франції, заробляє на хліб насущний. Японії, Північної Кореї. Все це припечатало б таємно зради І-буржуазного націоналізму за Сталіна, — як той зроблено було в відношенні до Тита і Гомулки. Тепер Москва змушена набратися в рот води.

Але, коли такі речі не є вже „буржуазним націоналізмом” для китайців, альбанців, югославів, поляків, румунів, то чому вони мають бути ним для українців, білорусів, грузин, вірмен, латишів, литовців, естонців?

Українська еміграція, про яку писав Бойченко, в більшості своїй тяжко працює

Коли ж В. Бойченко так уже хочеться побачити юд українського походження, до хай, під час якоїсь урочистості, в приміщенні Верховної Ради УРСР у Києві передіється перед великими дзеркалами разом з Скабою, Вілоддом і т. п. Тоді й пошачить їх.

ЦІННИЙ ДАРУНОК
ПЕРЕДПЛАТА
„СВОБОДИ”
ДЛЯ ВАШИХ
РІДНИХ, ПРИЯТЕЛІВ та ЗНАЮЧИХ
Річна передплата \$12.00
Канада, Джерсі Сіті | за границю — \$14.00
Замовлення залучуючи чек або гроші, обрештати
„СВОБОДА”, 81-89 Grand St., Jersey City, N. J. 07303

Приймається оголошення
святкових побажань
у „Свободі”
Адміністрація „СВОБОДИ” повідомляє, що ядучи назустріч заглядним побажанням, вона в в цьому році призначить окремі традиційні збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святкових привітів і побажань.
1 цаль через 1 шпальту ----- \$3.00
1 цаль через 2 шпальти ----- 5.00
2 цалі через 2 шпальти ----- 10.00
3 цалі через 2 шпальти ----- 15.00
4 цалі через 2 шпальти ----- 20.00
5 цалі через 2 шпальти ----- 25.00
6 цалі через 2 шпальти ----- 30.00
та в інших розмірах
Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використас цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в надаліх закінчених світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ” та відповідний зміст збільшеного святкового числа надають таким побажанням окремої вартості і значення.
ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —
до числа за НОВИМ стилем до 17-го ГРУДНЯ н.р. до числа за СТАРИМ стилем до 30-го ГРУДНЯ 1966 р.
Оголошення святкових побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошення, надсилають до:
„СВОБОДА”, 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Л. КОЛЕНСЬКА
САМОТНІСТЬ
Зміст:
Самотність. Романи. Не віро, Я і мій в'язень. Вунт. Ми не були. Із записок Сіроперого. Патріот.
Сторін — 117. Ціна — \$2.00
Замовляти:
СВОБОДА, Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Праця
• HELP WANTED MALE •
WOOD CARVER TO OPERATE
Multiple Spindle Carving Machine. Permanent position. All benefits, good working conditions. Excellent opportunity. Call all week. Must be experienced.
LE 4-6400

TIME STUDY TRAINEE
Good with figures. Revise work measurements or factory experience helpful.
FRED GRETSCH MANF.
Mr. Lakin
EV 7-5200

ВИСИЛКОВИЙ ВІДПІЛ
Видавець в горішньому повіті Верген. Мусить вміти плавно читати й писати по-англійськи. Потрібна праця в цілому році. Не konieczний досвід. Ма навчати вас. Кілька місць для легкої виключкової праці, відбрати задоволення —
СЛУЖБОВИКИ В АРХІВІ ПАКУВАЛЬНИКИ
I. T. I.
Добра початкова платня в часі праці підняти швидко ліберальні користі.
40 годів тиждневой праці, 8:00 ранку до 4:30 по пол. Днів, щоб мати розмову між 10 перед пол. до 3:30 по пол.
Питайте за п. КОНТРИНО
TEL: 201 768-7200

TOOLMAKERS
Capable of making tools and fixtures for welders, punch presses and other operations. Excellent benefits and opportunity for advancement. Salary commensurate with experience and ability. Apply in person.
SHELBURNE INDUSTRIES GREENE, N.Y.
Phone 656-4166

SERVICE MAN
Excellent opportunity. To adjust & maintain commercial gas cooking equipment, water heaters etc. Exp. preferred or qualified. Beginner. Good salary & expenses. National Co. Permanent. Many benefits.
Call 677-3939

FIBER GLASS MOLDER
Досвідчені і недосвідчені. **FINISH CARPENTER**
Компанія платить добрі бенефіти. Толок. Mr. Peter Miller. **Basista Schokete Corp.**
Chimney Rock Rd. **Bohns Brook, N.J.** HO 9-1600

CUTTER GRINDER
1st or 2nd class. We will also accept another man a trainee that we will work with excellent opportunity.
Logan's Tool & Cutter Co.
36-12 — 47th Ave. L.I.C.
ST 6-8384

MACHINISTS
Floor assembler, with job shop. Experience lathe. Experienced read Blue Prints. Large & small lathe. Excellent opportunity. Right men.
Clermont Machine Co.
EV 7-7540

GENERAL HELPERS
PERMANENT FULL TIME EMPLOYEES
IMMEDIATE OPENINGS
Grow with 3M. Attractive company benefits designed for pleasant living. Apply in person at
MINNESOTA MINING & MFG. CO.
County Road 13 Bylle Meade, N.J.
An equal opportunity employer

ЗДОРОВІТЬ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ І НОВИЙ РІК ПРЯТЯТЕЛІВ І ЗНАОМІХ
Прегарними КАРТКАМИ
в кольорах, з гарними українськими святочиними побажаннями.
Картки виготовлені на підставі оригінальних візитув знайомих українських артистів-малюв.
Ціна — 10 центів за штуку.
"СВОБОДА"
P. O. Box 348 Jersey City, N. J. 07303

ТУРНЕ ВОЛОДИМИРА ЛУЦЕВА
До Америки й Канади приїхав у жовтні з Лондону молодий мистець тенор і бандурист Володимир Луцев. Центральна СУМА прийшла з помічною молодому мистецеві, приймаючи опіку над його виступами.
Наші побовання на бракових українських тенора ширшого масштабу заспокоїв блискучий, свіжий, музикальний відданий цілим своїм еством українській пісні й бандурі мистець В. Луцев. Відкрив його в 1947 році і вивчив гри на бандурі відомий бандурист і соліст Капелі Бандуристів п. Назаренко в Госларі біля Гаюверу у Німеччині. По довгих роках розміччя, на концерті

Праця
• HELP WANTED MALE •
СУПЕРІНТЕНДЕНТ
з досвідом для школи і синагоги. Знання maintenance і напруги. Building Staff. No. 6 oil, perm. Добра дохід + гар. апартамент. Рекомендації.
Tel.: WA 3-2900 — 9 до 5 P.M.

Праця
• MALE & FEMALE •
MACHINISTS — HONERS
Experienced on Sunnen Honing Machines. Paid benefits. Excellent opportunity for right workers.
Nassau Honing Co.
160 Florida Street
Farmingdale, L.I.
816 MY 4-3078

Праця
HELP WANTED FEMALE
THEATRE WORK SHOP
Директор T.V. пошукує нових талантів на сцену і екран. Комерсіальні і покази мод. Тільки жінки. Голосисті:
Theatre and Fashion World
587 Flatbush Ave., Bklyn., N.Y.
Від 8 P.M. до 8 P.M.

ДІВЧИНА
зі знаннями книговодства, як асистент книговода, також до загальної бібліотечної праці в Нью-Йоркській фірмі. Мусить розуміти по-англ. Найвищі рекомендації.
F. M. Binder, Inc.
501 Madison Ave., N.Y.C.
Call EL 5-4237

NURSES — Progressive hospital in San Joaquin Valley has openings for R.N.'s. Located between San Francisco and Los Angeles near mountain, ocean and desert resorts. Paid vacation, paid sick leave, voluntary retirement plan, paid Blue Cross, Credit Union. Salaries determined by experience and capabilities. Write: Personnel Director, Mercy Hospital, Bakersfield, California.

CLERICAL TRAINEE
Typing — filing H. S. Grad. Preferred. Good with figures.
FRED GRETSCH MANF.
Mr. Lakin
EV 7-5200

TYPIST-CLERK
LAW OFFICE, DOWNTOWN NEW YORK
Knowledge of Ukrainian language.
AL 4-2260

ВІТАЄМО НОВОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРОФЕСІОНАЛІСТА
Американська Україна, а з нею й УНСОюз радіють, коли наша молодь по закінченні університетських студій займає посади по університетах Америки й Канади. Одним із таких є мгр Ярослав Томашівський, асистент професора при Відділі чужих мов Південно-Міссісіпійського університету в Америці.
Народився він 1921 р. в Станіславі. Закінчивши народну школу, в 1942 р. склав іспит зрілості в Українській Гімназії в Станіславі.
Студіював на правничому факультеті УНРРА та Українській Високій Економічній Школі в Мюнхені економію, де в червні 1948 р. здобув титул „дипломованого економіста". В Лайфі в Баварії закінчив курси англійської мови.
До ЗДА прибув 1949 р. У вересні 1951 р. покликано його до американської армії. Після вишколу в Форті Дікс, успішно склав іспит з чужих мов в Форті Левенс в Массачусетсі та іде як перекладач, на Далекий Схід. Був в Японії, Корей та Філіппінах. Був теж і в Європі: Німеччині, Австрії Голландії та Швейцарії. В 1953 році одержав американське громадянство. 1954 р. був „гонорово звільнений" з американської армії.
Після повороту до Америки в рр. 1960-62 працював в правничій бібліотеці Сільського Університету в Нью Гейвені, а відтак в правни-

чій бібліотеці Ньюйоркського Університету в Нью Йорку до осені 1966 р. — Під час праці студіював славістику. 16-го вересня 1966 р. успішно склав іспит „магістра славістичних наук" та в осені ц. р. виїхав на працю асистента професора Південно-Міссісіпійського університету в Геттісбургу. Допиус до наших і американських журналів на славістичні теми, про Миколу Гоголя, „Слово о полку Ігоря", Кисво - Печерський Патерик, Кирила й Методія, тощо. Пише вірші і повісті, які планують видати. Має ще недруковані машинописи літературознавчих і славістичних праць різними мовами.
Ч членом 455-го Відділу Українського Народного Союзу ім. Лесі Українки в Нью Йорку.
Д-р О. Соколюшин
член 455. Відділу УНС

Участь українок у концерті МММ
В Парижі, осідку Централі МММ (Світового Союзу Матері) відбувся 2-6 листопада 1966 р. міжнародний Конгрес з участю європейських, південно-американських і африканських країн та двох ексильних груп — української і литовської.
СФУЖО (Світова Федерація Українських Жіночих Організацій), яка є членом МММ, взяла участь у Конгресі через своїх представниць: інж. Зінаїду Вітазь з Бельгії та пп. Ангеліну Ковальську й інж. Катерину Штуль з Парижу. З українки була теж присутня на Конгресі п. Люба Вітошинська, членка Управи Союзу Українок Франції, — як репортер.
Темою Конгресу було „Особлива роль матері в підготовці молоді до подружнього життя". На цю тему була вже заздалегідь розіслана Централю МММ анкета до

різних країн і її висновки були реферовані на Конгресі. Теж виступали з доповідями визначні спеціалісти з діянок медицини, біології, психології, виховання.
Представниці СФУЖО Срали активну участь у нарадах і мали змогу виступу. Інж. З. Вітазь третього дня Конгресу при тоці „Діялок з матеріями" була запрошена до президіяльного столу і виголосила доповідь „Становище української матері і інших уярмлених народів". Доповідь мала живий відгук у учасниць Конгресу, а інж. К. Штуль забрала голос і дискусії над доповіддю п. де Рімакер-Лего, що є міністром родини й побуту Бельгії. П. Штуль говорила про труднощі матері у країнах, де держава повністю контролює виховання молоді. Під час виборів Управи (Міжнародної Ради МММ), інж. К. Штуль увійшла в склад Управи, як представниця українок в ексилі.
УПРАВА СФУЖО

МІНК СОАТ...
Very elegant, latest style, natural dark ranch. Just bought (Bill available). \$2,500. Sell for \$950.
BLACK PERSIAN LAMB
Like new, must sell for cash. Only \$150.
Phone (212) LI 4-6397 thh 2 PM or after 8 PM. Other times call WI 7-8996. Ask for Mrs. Olga

Farms & Acreage
25 АКРИВ ФАРМА
Все влаштування, доскон. купно, треба оглянути, щоб оцінити. Тільки 60 миль від Нью Йорку. Ціньтв \$38,000 на скорий продаж.
McDERMOTT ASSOCIATES
120 Wickham
Middletown, N.Y.
(914) DI 3-4567

ПОШУКУЄМО
Канцелярййних урядовців
— для —
Рекордового Відділу УНСоюзу в Джерал Ситі, Н. Дж.
Побажане знання української та англійської мов, досвід у канцелярййній праці, статистичі і т. п. та машинописання.
Постійна праця, платня після умови. „Blue Cross & Blue Shield" та групове забезпечення у висоті річної платні, оплачувані працедавцем, платні вакації і інші догодні умови праці.
Зголошення на письмі із коротким життєписом, поданням освіти та досвіду, просимо слати на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
RECORDING DEPT.
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Найкращим дарунком під ЯЛИНКУ є Студійна (Коледнова) Грамота УНСоюзу
ЯКА ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ І ВНУКАМ НАЙВАЖЛИВІШЕ: ВИСОКІ СТУДІ, ЯКІ ВІДКРИЮТЬ ІМ ДВЕРІ ДО ЩАСЛИВОГО І УСПІШНОГО ЖИТТЯ.

POLISH HAM
Do buttyti v puzkakh, sho legko vidkryvayetsya 2-12 fut., vse gotova do podannya na gorjcho або zimno, pevna, pravydiva, importovana
ПОЛЬСЬКА ШИНКА
заслужила на знак, символ якості. Все смачна, без товщл, добра, сочиста, тепер до набутий під трьома славними на цілий світ іменами
KRAKUS, ATALANTA I TALA sho odna prychna, chomu importovana польська шинка є все **НАЙЛІПША**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ
НЕДІЛЯ, 18-го ГРУДНЯ 1966 Р.
КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори 7-ва Запор. Сит. Відд. 342 о год. 1:30 по пол. в кл. ч. 2 при церкві св. Дмитрія. Тому, що наближається кінець року, просимо членів впривняти свою заборгованість. — Управа.

ПАСЕЄНЬКА, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відд. ім. Т. Шевченка о год. 2-й по пол. в УНДМ при 237 Госп. Евено в Пасеєвці. На зборах є важкі справи, буде звіт Ювілейного Комітету з Ювілейного Бенкету, що відбувся 4-го грудня. Також звертається Управа до членства, щоб приєднувало членів до УНС. Проситься впривняти звої залеглості до 22 грудня ц. р. — В. Марущак, рекр. секр.

Розшуки
СТАРЕНЬКА МАТИ пошукує сина **ЮРКА КУЦИНДУ** уродж. в селі Насічне або Царинським, пов. Лисько, Зах. Укр., виїхав до Німеччини в 1946 р., правдоподібно мав переїхати до Канади. Хто знає про нього, або він сам, прошу зголосити на ніше подану адресу. Заграниціні засопси прощу передрукувати.
Mrs. Luba Mokey
2521 Callahan Avenue
Watervliet, N.Y. 12189

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"
З УВАГИ НА ЗАКІНЧЕННЯ ВІСЬМОГО РОКУ, АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОСИТЬ ВСІ ТОВАРИШТА ЧИ ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО ДОВГУЮТЬ ЗА ОГОЛОШЕННЯ, ВИРІВНЯТИ ІХ КОНЕЧНО НАЙДАЛИ ДО **15-го грудня 1966 року**

ТАРЗАН, ч. 5734. Тарзан звільнився!
FORTUNATELY, THE VOLCANIC RUMBLINGS PULLED THE TREE HOLDING TARZAN...
HE KETKIEVER HIS WEAPONS AND THEN RAN-- A LAST DESPERATE ATTEMPT TO ESCAPE FROM THE BLAZING INFERNO!
ENABLING HIM TO WORK FREE FROM HIS BONDS!
На щастя вулканічне гуркотіння завалило дерево, до якого був Тарзан прив'язаний...
Уможливило йому працю, щоб звільнитися зі шнурів!
Він знайшов свою зброю і побіг... Остання репачлива проба втекти від полум'яного пекла!

PARCA Company
DISCOUNT STORE
48 E. 9th St.
Tel.: GR 2-2555, New York City

Піано
Українське Виставкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 —
НАДАЛИ ПАЧКИ В ОДИНГОМ і дуже добрі ЖАРЧБИ. Від 15 жовтня до 15-го грудня спеціальна знижка на всі паки. Волга ГАЗ 21 Р. ціна \$2,368.10 Москва — 408 Е. \$1,984.88 Москвич — 408 \$1,758.00 Запорозьць \$1,667.00 Урядові год: від \$79.7 вкл. суб. до 6 вкл., в нед. 10.3 вкл.

ПОЩО ТРАТИТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕС?
Печатки
в праці мова а амблемати друковані і писані буквами (скриптом) — виробляють
ROMAN IWANKO
2883 Wilkinson Avenue
Brook, N.Y. 10461
ПЕЧАТКИ: з ліній до 3 і довга, з периліною \$2.95

Real Estate
Нововідкритий односторонній **2 РОД. ДІМ**
мур., гараж на 2 авт. 4-1 по-мешк., гаряча вода і парове опривання на газ, рудий прихід \$2,042.40 цт. і 4 кім., сад. дурно. Виндичені підвал. Малий податок.
Тел.: 779-4148, Garfield, N.J.

АСТОРИЯ, Н. Н.
2 род., 3-5, город \$20,000.
2 род., 3-5-6 і 3 кім., сад. вей. \$37,500.
6 род., 3 гаражі, \$45,000.
BOSIO REALTY
81-11 — 39 Avenue
(912) AS 8-3277
Кликути мгр. Об'єкти впривняти

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ
FUNERAL DIRECTORS
Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похороного Заслуження
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (NY)
Tel.: GR 5-1497
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похороною в стейті NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуговує чесна й дайрава. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHUK
129 Grand Street (cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N.J.
Tel.: HENDERSON 4-5181

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБЕННЯ
Займається Похороною в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОБОЛОНІХ
Контрольована температура. Модерна капелля до ужитку ДАГОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568